

Privitak 1 - METODE OBRAČUNA KAMATA

1. METODE OBRAČUNA REDOVNIH KAMATA

Obračun kamate

Za obračun redovne kamate primjenjuje se jednostavni kamatni račun (proporcionalna metoda) uz dekurzivni obračun, osim ako ugovorom o kreditu nije drugačije definirano.

Dekurzivni obračun kamate je obračun kod kojega se kamata obračunava i pribraja glavnici, odnosno isplaćuje na kraju obračunskog razdoblja. Pri ovakvom načinu obračuna kamata se obračunava od početne vrijednosti, tj. od glavnice s početka osnovnog razdoblja kapitalizacije.

Jednostavni kamatni račun je kamatni račun kod kojeg se u svakom razdoblju kapitalizacije, za trajanja kapitalizacije, kamate uvijek obračunavaju na početnu glavniciu.

Iznos kamate izračunava se prema formuli:

Pri izračunu kamata prema dekurzivnom jednostavnom kamatnom računu primjenjuju se ovi matematički izrazi:

- za godine:
$$I = \frac{C \times p \times g}{100}$$
- za mjesece:
$$I = \frac{C \times p \times mj}{1200}$$
- za dane:
$$I = \frac{C \times p \times d}{36500}$$
 ,

s tim da umjesto 36500 može stajati 36600, u slučaju prijestupne godine, pri čemu simboli imaju ova značenja:

I = iznos kamate
C = iznos glavnice
p = dekurzivna kamatna stopa
g = broj godina
mj = broj mjeseci
d = broj dana

Način otplate kredita

Otplata kredita u pravilu se ugovara u jednakim uzastopnim tromjesečnim obrocima/ratama. Nadležno tijelo odlučivanja HBOR-a ovlašteno je na zahtjev odobriti i otplatu u anuitetima, a u slučaju opravdane potrebe ovlašteno je odobriti i otplatu u nejednakim obrocima ili u obrocima, odnosno anuitetima, koji su vezani za drugo vremensko razdoblje (npr. mjesečno, polugodišnje i sl.). Kod kreditnih poslova s inozemstvom otplata kredita se ugovara prema pravilima utvrđenim u kreditnim programima, a u skladu s OECD konsenzusom.

a) Rate

Kod otplate kredita u ratama unaprijed je definiran fiksni iznos glavnice koji se otplaćuje (rata ili otplatna kvota), dok se dospjeli iznos kamate kod svakog sljedećeg dospijeća obračunava na preostali iznos glavnice, što rezultira nejednakim iznosima otplatnih obroka tijekom cijelog razdoblja otplate. Rate uvijek sadržavaju istu visinu glavnice, dok je iznos kamate u početku veći, a otplatom se smanjuje.

b) Anuiteti

U iznimnim slučajevima i uz odluku nadležnog tijela HBOR-a, moguće je ugovoriti otplatu kredita u anuitetima uz mjesečno, tromjesečno, polugodišnje ili godišnje dospijeće.

Anuitetski plan obuhvaća kamatu obračunatu uz dekurzivni obračun te uz primjenu formule V. financijskih tablica.

Prema ovom načinu otplate kredita, korisnik kredita svaki mjesec plaća identičan iznos. U početku otplate anuitetima, veći iznos anuiteta sastoji se od kamate (jer je početni dug veći) dok se u kasnijim anuitetima udio glavnice povećava, a iznos kamate smanjuje.

2. METODA OBRAČUNA ZATEZNIH KAMATA

Zatezna kamata obračunava se dekurzivno primjenom jednostavnog kamatnog računa (proporcionalna metoda) na dospjelu glavnicu bez pripisa zatezne kamate glavnici istekom obračunskog razdoblja.

Za obračunsko razdoblje na razini godine i kraće od jedne godine primjenjuje se kalendarski broj dana u godini i koristi se sljedeći matematički izraz:

$$K = \frac{C * p * d}{36.500}, \text{ odnosno za prijestupnu godinu: } K = \frac{C * p * d}{36.600}$$

- K = iznos zatezne kamate,
- C = glavnica,
- p = stopa zatezne kamate,
- d = broj dana

3. ISKAZIVANJE EFEKTIVNE KAMATNE STOPE NA KREDITE

Efektivna kamatna stopa (u daljnjem tekstu: EKS) je dekurzivna kamatna stopa, iskazana na godišnjoj razini primjenom složenog kamatnog računa, primjenom koje se diskontirani novčani primici izjednačuju s diskontiranim novčanim izdacima koji se odnose na odobrene kredite. Ova je stopa dodatno prilagođena jednokratnim ekvivalentom utjecaja diskontiranih novčanih primitaka i izdataka po osnovi novčanog pologa koji služi za osiguranje naplate kredita.

HBOR EKS ne iskazuje na kredite putem poslovnih banaka, kao niti za kredite koje obavlja u ime i za račun trećih strana (mandatne poslove). Izračun i predočenje EKS-a pravnoj osobi obavlja se na zahtjev pravne osobe.

EKS se iskazuje u dvjema decimalama, uz zaokruživanje druge decimale, a računa se pod pretpostavkom da su kamatna stopa i druge naknade koje ulaze u izračun EKS-a fiksni, tj. jednake onima koje vrijede na datum izračuna.

Kod oglednih izračuna EKS-a na kredite, a za potrebe javnog priopćavanja, pretpostavlja se da se hipotetički kredit iz primjera pušta u tečaj prvoga u mjesecu te da se interkalarna kamata obračunava za najmanje jedan mjesec.

Pri diskontiranju se primjenjuje stvarni (kalendarski) broj dana u mjesecu i 365 ili 366 dana u godini.